

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr.1544/1993
(nr. 251 din 05.11.2019)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului, referitoare la subiecții cu drept de inițiativă legislativă.

2. Potrivit Notei informative, scopul proiectului de lege constă în sporirea gradului de protecție socială a beneficiarilor de pensie pentru pierderea întreținătorului, stabilite în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr.1544/1993.

3. Atenționăm că Nota informativă a proiectului de lege este întocmită cu abateri de la prevederile art.30 din Legea nr.100/2017.

4. În sensul inițiativei legislative, invocăm art.131 alin.(4) din Constituție care stabilește că – *orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea cheltuielilor bugetare poate fi adoptat numai după ce este acceptat de Guvern.*

Astfel, deoarece implementarea proiectului de lege implică cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat, întru respectarea prevederilor art. 131 alin.(4) din Constituție și art.58 alin.(2) din Regulamentul Parlamentului, precum și Hotărârea Curții Constituționale nr.29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, pentru adoptarea proiectului de lege este necesar ca **modificările propuse să fie acceptate de Guvern.**

Totodată, ținând cont de domeniul de reglementare a proiectului de lege, considerăm oportun ca proiectul să fie consultat cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale – în calitate de autoritate abilitată cu funcția de a elabora politici publice în domeniul protecției sociale, conform pct.5-7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.694/2017, precum și cu Compania Națională de Asigurări Sociale – în calitate de autoritate publică care realizează politica statului în domeniul asigurărilor sociale.

5. Potrivit autorilor, prin proiectul supus examinării se propune calcularea pensiilor pentru pierderea întreținătorului în cazul aplicării Legii nr.1544/1993 conform aceluiași principiu stabilit conform Legii privind sistemul public de pensii nr.156/1998, în vederea asigurării unei abordări unitare și echitabile pentru toate pensiile stabilite în sistemul public. Menționăm că aprobarea modificărilor propuse va duce la existența normelor contradictorii în textul Legii nr.1544/1993.

Potrivit prevederilor art.9 și Secțiunii 4 din Capitolul II din Legea nr.156/1998 în sistemul public se acordă următoarele categorii de pensii: pensia pentru limita de vârstă, pensia de dizabilitate, **pensia de urmaș**, și pensia anticipată pentru limita de vârstă. Pensia de urmaș se acordă dacă

persoana decedată beneficia de pensia pentru limita de vârstă sau de pensia de dizabilitate ori îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii de dizabilitate. În partea ce ține de calcularea pensiei de urmaș, în cazul în care întreținătorul nu era beneficiar de pensie, pensia de urmaș se stabilește procentual din pensia potențială calculată pentru dizabilitate severă. Prin urmare, nu este posibilă aplicarea aceluiași principii de stabilire și calculare a pensiilor achitate în temeiul Legii 1544/1993 și a celor achitate în temeiul Legii nr.156/1998.

6. Reiterând cele expuse, atragem atenție că modificările propuse sunt contradictorii cu modul de calculare a pensiilor stabilite conform Legii nr. 1544/1993. Mai mult, prin redacția propusă pentru art.37 alin.(1) se reduce numărul subiecților beneficiari de pensie pentru pierderea întreținătorilor.

De asemenea, modificările propuse pentru art.46 sunt în opoziție cu reglementările art.14, 22 și 44 din Legea nr. 1544/1993, or reieșind din prevederile în vigoare, la moment, orice fel de pensie acordată în temeiul legii menționate se calculează din solda acestora.

Atenționăm că adoptarea proiectului de lege în forma prezentată va crea dificultăți la calcularea pensiilor pentru categoriile de beneficiari menționați în Legea nr.1544/1993.

Luând în considerare obiecțiile expuse în prezentul aviz, asupra oportunității adoptării proiectului de lege urmează să se pronunțe Parlamentul în ședință plenară.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală